

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatként vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

A közigazgatás államosítása.

IV.

A legáltalánosabb panasz a volt, hogy a legtöbb vármegyében „családi politika” befolyásától függ a tisztviselők választása. Semmi okunk sincs ez állítást tagadni. Igenis, amint régebben egyes országok, tartományok, országrészek egyes családok befolyásától és uralmától függtek és pedig annál nagyobb mérvben, mennél kevésbé volt alkalma más elemeknek is érvényesíteni ohajtásaikat és nézeteiket, — épen úgy a vármegyékben egyes gazdag, előkelő családok érvényesítették akarataikat. Am ott, a hol egészséges közszellem van, — és erre, az alkotmányos jogok kiterjesztése folytán mind több remény lehet, — a családi politika, ha az önző, közérdeket sértő, — nemcsak szűk körre szorul, hanem egészen le is tűnik a közélet teréről, melyet lassanként a politikai pártok foglalnak el. — És, mert a politikai pártokat említjük fel, bátran utalhatunk azon körülményre, miszerint Magyarország legtöbb megyéjében a tisztújítások alkalmával a politikai pártok az illető tisztviselőnek inkább közigazgatási kvalifikációját, mint valamely párthoz tartozását tekintették s ez alól kevés kivételre találunk. De azonkívül a kvalifikáció megállapítása is elég korlátot vont az ily „családi politika” mindenáron való érvényesítése elé s ha a kormány oly főispánokat nevez ki, — kik a választásra való befolyásukkal nem az ily nevelésű „családi” politikák emelői és támogatói, — még kevesebb ok lesz a választási rendszert ez oldalról támadni meg.

Amde másfelől a kinevezési rendszert tekintve, vajon ép oly teljesen ki van-e zárva a „családi politika”? Nincs! sőt inkább érvényesülhet, mert nem nyilvános, mert nincs a közvetlen ellenőrzésnek kitéve, mert nem folyhatnak be a különböző elemek a kinevezés eldöntésébe. mint a választásnál s mert a kinevezésnél a pártpolitikai szempontok sokkal inkább figyelembe vétetnek, a mint-hogy egy állami tisztviselőt retentő hibának vétetik, ha nem a kormányjelölthez talál szavazni s még inkább, ha ellene támasztja a közvéleményt. Az természetesen más kérdés, hogy miképpen forgassa a köpenyt az állami tisztviselő, ha oly gyorsan fordulnak elő pártkormány változások, mint pl. Franciaországban. — Ismételjük; a családi politika befolyása egyoldalulag, félszeg erod-

ménnyel csak ott fordulhat elő, ahol egészséges közszellem nincs, ahol a választók nem gyakorolják hiven és öntudatosan alkotmányos jogaikat és a hol a kormány képviselője, a főispán nincs tudatában komoly hivatásának és kötelességeinek, melyek arra utalják, hogy jó és derék egyéneket nyerjen meg a pontos közigazgatás vitelére s ezzel a közügynek nem pedig csak egyik vagy másik család egyéni érdekeinek tegyen szolgálatot. Már pedig arról, hogy a főispán miként felel meg ebbeli hivatásának, — szerezzen a kormány magának esetről-esetre megbízható tudomást, mert a törvényes formák megtartása mellett bő tér van nyitva a visszaélésekre s a személyi rokon- vagy ellenszenv kielégítésére.

Nevezetes kifogás az is, hogy a választott tisztviselő nem eléggé független választóival szemben, azoknak lehőtelezettje levén, míg a kinevezett tisztviselő csak a kormánynak levén felelős, szigorubbant teljesítheti kötelességeit. — Hát bizony el kell ismernünk, hogy sok gyáva lélek és reszkető jellem van a világon, még a választott tisztviselők között is. De lássuk csak, hogy áll a dolog. A törvény előszab bizonyos kötelességeket, tilt némely cselekedetet vagy mulasztást. — Beálló esetben a tisztviselő kötelessége megfelfedni eljárni. — Ha törvénytörést jár el, — joga panaszra nem adhat okot, sőt azt, hogy törvény szerint járt, el, a magát sértettének érző fél fellebbezés útján a felsőbb hatóság által döntheti el.

Ha nem jár el törvénytörést, sőt annak ellenére tesz, — fegyelmi kereset lehet következni, mi pénzbírságot, esetleg hivatal-vesztést vonhat maga után. Már pedig egy közigazgatási tisztviselőnek oly számos esetben kell eljárnia, hogy legalább is annyi embernek tesz — törvényes hatáskörében — jó szolgálatot, mint a mennyi ellen, szigorú utasítása szerint, minden személyi ellenszenv nélkül, eljárni kénytelen.

Nó hát az lehetetlen, hogy egy jellemes, buzgó tisztviselő magát lekötve érezze, mert legrosszabb esetben is legalább annyi pártolója, mint ellenzője, van. — Hanem persze jellemerőssé kell nevelni a tisztviselőket is, nem pedig szolgai alázkodást várni tőlük.

(Folytatása következik.)

A muzsina kőbányák.

Falb viharjósatai tulontul teljesülnek. Julius 28-án reggeltől délután 4 óráig zugott a szél s csak ekkor esendésült el rövid időre annyira, hogy egy kirándulás megkockáztatására lehetett gondolni.

Felenyeden az első nevezetesség az a hid., mely a malomárok vizét a torozkói patak balpartjáról jobb partjára, saját természetes medre fölött, vezeti át a Bethlen-főtanoda malmára.

A kákovai határban újra a Bethlen-főtanodának egy szép vízi művel találkoztunk egy modern szerkezetű boronagáttal, mely léteit ad az előbb említett malomárok-nak, a felenyedi három malom hajtójának.

Felenyedtől Muzsináig a kővek úgy az uton, mint a patak mederben folyton nagyobodnak, ellenben a völgy szélessége kisebbedik, az előbb fátlan dombok, meredek erdőborított hegyekké változnak át.

Kákova és Muzsina építészete az őskori cyclops építményekre és dolmen sírokra emlékeztet. A hegyoldalba vágott pinceszék a földszinre nyíló és az utfelé fordított torkukkal, valamint a hatalmas kerítések: faragatlan termésköböl, minden összekötő anyag nélkül, építvek. A gyümölcstartó pinceszék fölött emeletesen látszó szalmafedélű házak emelkednek, melyek építési modora miben sem különbözik más oláh-lakta vidékek házszervezetétől. Faragott kőkapu-ívek azonban, melyek Ildason, hol a köipar magasabb fejlődési fokon áll, oly kellemesen lepik meg az utast, — itt nem láthatók. Pedig a muzsina felső malom mellett fehér mészkőbánya fekszik, melynek anyaga mintegy kihívja a lakókat kőművek, faragványok alkotására.

A falu felső végén szép gránitsziklák és kemény, rétegesen való, barnásszürke homokkő látszik a hegyoldalban, azonkívül az említett és más kőnek törmelke roppant mennyiségben hőmpolyög alá a sziklahegy és malomárok közé szorított utra. A kőnek változatosak, de a kőfejtés módja kezdetleges.

A munkakérdv ugyan nem hiányoznak Muzsina lakóinak, de hiányzik a műveltség, mely felfoghatóvá tenné előlük, hogy a náluk előforduló kővekből szép és drága sirköveket, lépcsőket, utcaburkolatokat készíthetnének.

A Nagyenyeden most folyó patakszabályozásához is Csucsáról hozták — vonatszámra — a robbantott graait kőveket.

Ha genialis közlekedési miniszterünket, B a r o s s Gábort, a muzsinaiak szerencsecsellaga idevezérelné, meg lehet egy vicinális vasut segélyével összekötné a kőbányákat az enyedi vasútállomással.

TÁRCZA.

Hajdan és most.

— Irta: Katona Béla. —

Motto: Nézd meg az anyját — vedd el a leányát. . .

I.

Kedves Ilonkám?! Ne itélj el, hogy a zárdában tett ígéremhez képest sürűbben nem írok, de a mint magad is észlelni fogod, igen sok teendő vár itthon reánk, melyeknek mindenike arra ösztönöz, hogy méltóvá tegyük magunkat a jó magyar gazdasszony nevére.

Jó anyám mondja és sok igaz van benne: „a mely leányt nagyságos asszonynak nevelnek, számtalanszor lett tekintetes asszonynya — samitszülői házában a nagyságos asszonysághoz tanult, a későbbi tekintetes asszony keservesen lakoltérte, mert ha botlott, a nagyságos asszonyt is földhöz vágta! . . .

Most látom csak igazán, milyen semmi vagyok én jó Anyám mellett. kinek egy nagy háztartás minden gondja nehezedik vállaira, ki reggel 4—5 óráig késő estig szakadatlan tevékenységgel végzi a háztartás ezérféle teendőit, — figyelmét a legesekélyebb rendtelenség sem kerüli ki, — ott van ő úgy a konyhában, mint a baromfiak étetésénél, — majd a szövéssel foglalkozó napszámosnőknél ad utbaigazítást, majd a veteményes kertben látják őt, — biztatva és korholva a léha eselődéket. — Aztán ha látnád, midőn édes Atyám délbe és este haza-

tér a gazdaságból, hogy siet előbe, hogy igyekszik őt a figyelem és gyöngédség minden jelével elhalmozni! . . . Szinte irigylem jó Anyámtól, ezt a sok szép női tulajdost és gyakran eltöprengem a felett, ha vajjon képes lesz-e én is valaha a magyar gazdasszony és nő eme szép feladatait hasonló mérvben elsajátítani! . . .

Bizom a jó Istenben, hisz ő látja, hogy leghőbb vágyam és törekvésem az, hogy jó Anyámtól a háztartás minden titkát ellessem, gondjait megosszam és egykor én is az ő nyomdokaiba léphessek! . . .

Tegnap volt nálunk az a szélesap Alszegehy Vince, roppant nagyra volt a famíliájával, henczegett a lovával, — azt azonban bölcsen elhallgatta, hogy az érettségén csufosan megbukott, míg a szegény kántorok derék fia, kitűnő sikerrel tette le azt. Ugy látszik Vince urfi az én tapasztalatlanságomra számít s bukását kárpolandó — azon törli a fejét, — hogy miként hódíthatna meg engemet? Abból ugyan semmi sem lesz! mert előttem az ilyen üres fejű henczező szamaraknak semmi becsülete sincs ha még olyan dícsősői voltak is! . . .

Isten veled kedves Ilonkám!

Csókolszor a te Mariskád.

II.

Kedves Olgám! oda vagyok, majd megöl a méreg! olyan idős vagyok, hogy talán meg is halnék bele, ha soror Immakulata ismert önmérséklendészerét 4 éven keresztül hetenként 2—3-szor nem élveztem volna! . . .

Oh! én szerencsétlen gyermek! Miért is kelle haza jönnöm, talán még a zárdában is jobb dolgom volt — mert ott legalább vasárnaponként az én jó öreg tántim

kikért a fejedelemasszonytól és nála találkoztam a szép Arslányi fiakkal, sőt lopva levelezhetünk is gyakran. És itthon? Oh! borzasztó még csak reá gondolni is! . . . Képzeld csak drága Olgám! Ezek az én zsarnok szülőim meg az a holdkörös Muki, az én mamla sz unoka-bátyám, mióta haza jöttem a zárdából, agyba-főbe traktálnak az ő egyhangú erkölcsi predikációikkal és mindenáron azt akarják, hogy egész nap ennek a harsa száju g o u v e r n a n t e n a k a bájaiba gyönyörködjem, nála nélkül sehová egy lépést se tehessek, se a közeli cserjésbe, — se a falu feletti váromokhoz; már pedig csak ott lehetne feszitelenül elcseregnem az én aranyos Oszkárómmal és az ő vigpajtásaival! . . . Ó lenne az én dália lovagom — tudod olyan — miut a milyenről ott a zárdában ábrándoztunk! . . .

Egy év óta tegnap láttam Kókényessy Oszkárt először, ki megtudva, hogy már itthon vagyok, sietett nálunk látogatást tenni, két barátját is magával hozta, nehogy az én zsarnokaim látogatását félremagyarázzák. . . .

Elmondá, hogy az érettségén keresztülesett már, igaz-hogy a „g ör ö g b ö l i” és „t ö r t é n e m b ö l i” megbukott, de hát ez legkevésbé sem ártálja őt, mert a gazdaság vezetéséhez nem kell sem görög nyelv, sem történet tudomány — csupán jó gyakorlat — ezt pedig egy év alatt, mint magántanuló könnyen elsajátíthatja a keszthelyi gazdasági akadémián, hová októberben szándékozik beiratkozni. . . .

Oh! ha látnád, milyen szép és dália ifju lett ebből az Oszkárból! . . .

Hát még aztán az a nagyurias — könnyed és feszitelen társalgási modor, előkellő testtartás, piciny fekete

A malomárkok által traszizrova is van az ut a felenyedi erdész házig vagy talán éppen a nagyenyedi csertörő malomig és akár a várszegetig, akár a nagy hidon és folytatásig a magyarutczán át volna vezethető egy 16- vagy gőzerőre építendő vasut.

Mivel a kő és fa a vidéken oly olesó, hogy úgy szólván az ut melől lehetne felszedni, mivel minden birtokos és község a vasut létesítésében érdekelt fél, — mivel végre majdnem mindenütt olesó lenne a kisajátítás: valószínű, hogy az építés nem sokkal kerülne többre, mint mennyit az állam bármely magántársulatnak vicinális vasutak építése alkalmával segélyül nyújtani szokott. A muzsina kőbányákból volna legezelszerűbben fedezhető a Kuküllő vidékének is közsüksége.

Ha jól emlékszem, két év előtt azt a határozatot hoztuk, hogy a megyei utakra jövőre csak rostált kavicsot fogunk teríteni.

A torozkói uton rostált kavicsot nem láttam, de igen porondot, mely vajmi hamar válik porrá és sárrá — és ökölyi köveket, melyek a tengelyek és kocsiirgók szilárdságát s az utazó edzettségét kipurkálják.

De nem sokára eljön az idő, mely végetvet a természetben leszolgáltatandó közmunka elavult, igazságtalan rendszerének és akkor a tizszázalekos közmunka-adópótlék segélyével egy pár év alatt kitűnő karba fogjuk helyezhetni közlekedési utainkat a szabad munka erejével.

Valamelyik mérnökünk, kőmivesszálló vagy építési vállalkozónk ismeri vagy megsejtelheti a szucsáki, csucsi, kőbányái (Budapest) bányaművelést, illetőleg kőfejtési módokat és kezébe vehetné — saját előnyére — a muzsina kőbányák kiaknázását, már nem egy vállalkozó lett gazdag ily üzletből!

Hogy megnézzem a muzsina kőbányákat, az odaváló parasztok, azt hívén, hogy köre van szükségem ajánlatokkal halmozta el és a következő napokon lakásomon is bekopogtattak azok megújítására. Van hajlam náluk a keresetre.

Dr. W.

A posta-takarékpénztárról.

Írta: Pászka R. m. kir. posta és táv. kiadó.

Czélom a postatakarékpénztárról — e humánus intézményről — tölem kitelhető rövidséggel, néhány szót elmondani.

Sok fennálló magánytakarékpénztár tanuskodhatik arról, hogy a betevők rendszeren vagyonszemberek, míg a szegény sorsuk ép ellenkezőleg pénzt felvenni szoktak. A felvett pénzt pedig rendszeren birtokvételek, más adósságok kiegyenlítésére, stb. fordítják.

Ily körülmények közt, a takarékpénztárak virágzanak, a betevők pedig élvezhetik kamataikat; míg a szegény sorsu rendszeren tönkre megy, mert lejárván a fizetés ideje és nem tudván fizetni, a mi könnyen megeshetik, ha valaki pénzét egy semmit sem hajtó birtokra vagy egyébre fordítja — kijön a végrehajtó, a felvett pénzen vásárolt birtokot, jószágot és még valami toldással jobbra veri és az adós ott van megint, ahol volt, vagy még sa nyarubb helyzetben.

Ezen szomorú állapotok megszüntetésére szerveztettek a postatakarékpénztárak. Felvetették ugyanis azt a kérdést, hogy ha a magánytakaréknál rendszeren csak a gazdagabb sorsuk szoktak betéteket eszközölni, nem lehetne-e egy oly takarékpénztár létesíteni, melybe a szegénysorsuk ténnek be filléreiket? Nem lehetne-e módot találni, hogy kevés pénzt is, mihelyt megvan, meg lehet-

sen őrizni, hogy az ember ne lehessen azon elhatározásban, hogy csak akkor vigye valamelyik magánytakaréknál, ha jelentékenyebb összeget gyűjtött, és addig a kis összeget is elköltse.

És hála a sok művelt országnak, sikerült ezen kérdést megoldani. Ugyanis azon helyes gondolatra jöttek, hogy a postát majdnem minden ember igénybe veszi, tehát létesítsék egy országos takarékpénztár és ezt minden postahivatal képviselje: de mindenesetre oly kis betéteket is fogadjon el, minőket más pénztárak talán tekintetbe sem vesznek.

Ily eszmével már e század elején foglalkoztak, de azért az első takarékpénztár mégis csak 1861-ben létesült Angolországban.

Es meglepő volt az eredmény, ugyanis Angolországban a postatakarékpénztár 1861. év szeptember hó 16-án 2535 közvetítőhivatallal kezdte meg működését és az év végéig 639216 betéttel 2.114.669 sterling, 1884. év végéig pedig már több mint 5 millió betevőnek 45 millió sterlingje vagyis 500 millió frtnyi tőkéje volt befektetve.

Követte ezután Belgium 1870-ben és 1879-ben már 108 millió frank betéttel birt. Majd követte 1875-ben Olaszország, 1881-ben Franciaország és 1883-ban Ausztriánál is meglepő az eredmény, különösen a betevők számánál, mely túlhalad minden államot.

(Ausztriának 1883-tól 1889 márczius 31-ig beleértve a check és clearing forgalmát is — 21.427.958 betétje volt 2.298.481.024 frt 89 kr. összeggel.)

A felsorolt államok ily óriási sikerétől buzdítva, a magyar kormány is elhatározta az 1885. évi IX. törvény-cikkkel a postatakarékpénztár létesítését, és 1886. évi febr. hó 1-én már el is kezdte működését 700 közvetítő hivatallal. Ezek száma minden hóban szaporítottat úgy, hogy jelenleg majdnem minden postahivatal meg van bízva a közvetítéssel.

Betevő még a kiskoru is lehet s a betétek minimuma 50 kr. A maximum ugyan nincs korlátozva, de az 1000 frtot meghaladó betétek nem kamatoztatnak, hanem azokon kamatokat hajtó értékpapirokat lehet venni. Az 1000 frtot meg nem haladó betéteket a törvény értelmében sem lefoglalni, sem a zálogjogot megszerezni rajtuk nem lehet. Mivel betevők kiskoruk is lehetnek (kiskoru míg a 14 évet meg nem haladja) s hogy a takarékosági hajlam már a zsenge korban is felbresztessék, s mivel nem mindenkinek áll tehetségében, hogy egyszerre még a minimumot az 50 krt is betegyje, kiadattak a minden postahivatalnál és értékpapír árusítóknál kapható, ugynevezett 5 kros takaréklapok, melyekre minden megtakarított levéljeggy ragasztatik, míg az az 50 kr értéket eléri. Ekkor bármely közvetítő hivatal szabályszerűen a betevő nevére betéti könyvecskét állít ki s a további betétek, akár készpénzzel, akár takaréklapokkal történnek: gyűmölésözleg beiratnak. — Itt megjegyezni kívánom még, hogy a maximumot, az 1000 frtot meghaladó betéteket az értékpapirokat a postatakarékpénztár minden díj nélkül veszi meg s kezeli a betevő részére s a betevő tetszésétől függ, vajjon az értékpapiroknek küldessenek meg, vagy pedig a postatakarékpénztár őrizze meg azokat; az első esetben a betevő szintén díjmentesen járadék-könyvecskét kap.

Betéteket s visszafizetéseket minden közvetítő hivatallal bármely napon lehet eszközölni. A visszafizetés 25 frtig, — ha a kiállító hivatallal történik — rövid uton is eszközölhető, vagyis rögtön kifizethető, ha az első felmondás napjától számított 15 nap már tellett, 25 forintot

felüli összegeknél azonban már a felmondás szükséges a felmondást maga a betevő is beküldheti Budapestre a postatakarékpénztárhoz — természetesen portómentesen a postatakarékpénztár pedig 25 frttól 100 frtig terjedő felmondásokat legkésőbb 8 nap, 100 frttól 500 frtig 15 nap és 500 frton felülieket legkésőbb 70 napon belül utalványozás útján, kifizetésre engedélyez.

A betétek titokban tartatnak, mert ez rögtön elbocsátás terhe alatt el van rendelve s ezenkívül a betéteket az állam kezekedik.

A betevők által élvezhető százaléok 3-6, vagyis valamivel kevesebb mint azon százaléok, melyet a többi magánytakarékpénztár nyújtanak a betevőknek, de azért bőven kárpótolja az, hogy első sorban a betéteket az állam kezekedik; másodsor, hogy le nem foglalhatók s végül hogy befizetéseket és visszafizetéseket bármily közvetítő hivatallal lehet eszközölni, nem lévén szükség ide-oda küldözgetni a könyvecskét mint más pénzintézetknél.

Ha valaki betéti könyvecskét elveszti vagy ellopják, úgy első teendője legyen valamely közvetítőhivatallal ezt jelenteni, megnevezvén a könyvecske számát, jelszavát (mert jelszót mindenki választhat magának a könyvecske kiállításához) összegét, vagy ha ezeket nem tudja, azon hivatal nevével, mely azt kiállította, s ez intézkedik, hogy a postatakarékpénztár rögtön megindítsa a megsemmisítési eljárást.

Ezen üdvös intézkedések folytán a postatakarékpénztár nálunk is nagy lendületet vett, s évről-évre nagyobb tért hódít magának, úgy hogy 1889 év márczius hó végéig már 1.514.599 betéttel 10.712.213 frt 58 krnyi betéte volt. Ebből visszafizetett — beleértve az értékpapír vásárlás folytán leirt 970.984 frt 94 kr is, 7.468.880 frt 89 kr, s marad tisztán megtakarított összeg a postatakarékpénztár 38 havi fennállása óta 3.243.332 frt 68 kr.

Nem lehet tehát eléggé ajánlani ezen intézmény humánus voltát mindenkinek, különösen a tanulóknak, kik hivatva vannak a zsenge korukat is szokatni a takarékoságra.

LEVELEZÉS.

M-Szt.-Benedek, 1889. jul. hó.

A „szárazvámvolgyi olvasókör“ által július 14-én rendezett táncvizsgálatom jövedelméről a következő nyilvános elszámolásra legyen szabad a „Közérdek“ becses hasábjain helyet kérnem.

Bevétel: a) család jegyekből 14 forint, b) személyi jegyekből 9 frt, c) felülfizetésekből 12 frt 10 kr, d) a meg nem jelentek jegyváltásából 7 frt. Összesen 42 frt 10 kr. Kiadás 20 forint 15 kr. S így nemes ezúlnak előmozdítására, könyvtárunk gyarapítására tiszta jövedelem maradt 21 frt 95 kr.

Felülfizettek: Id. Bartalus Sámuel, Bedő Sámuel (Forró), Fosztó László (Bogáth), Hari Gerő, Henter Ferencz (Bénye), Konez Géza (Forró) 1—1 frtot. Z. Zeyk Endre, Ifj. Bartalus Sámuel, Bényi József (Kápolna), Kovács Pál (Sülye), László Kálmán, Nagy Miklós (Bénye), Rác Pilon (B.-Szt.-Miklós), Rác János, Sámuel Kelemen 50—50 kr. Bornemisza Albert, Járjai Károly (Asszonynépe) 20—20 kr. Harmath Lajos (Forró), Szentkoviés Árpád (Ludas) 10—10 kr.

A legmélyebb köszönetnyilvánításunk mellett soroljuk fel azon nemes ügybarátok neveit is, kik bár személyesen nem voltak körünkben, de pártfogásaikkal buzditólag segítnek célunkban. Így Csiky Farkas 2 frttal, Csiky Elek, Géczy Béla (Herepe), Inceze Ferencz (Medvés), Kovács Elek (Sz.-Ujfal), Török Bertalan (Nagyenyed) 1—1 frttal járultak az jelen alkalommal jövedelmünk gyarapításához.

Végül dicsérettel kell megemlítenem az összes rendezőket s köztük különösen Hari Gerő és Konez Albert urakat, kik költségkimelés szempontjából a tánczhelyiség felszerelésében valóban nagy munkát fejtettek ki.

Egyszersmind nyilvánosságra hozom azt is, hogy a febr. 2-án rendezett hasonozó táncvizsgálatom jövedelméhez utólagosan hozzájárulni sziveskedtek: Nagy Miklós (Bénye), Czinege Ferencz (Nagyenyed) 1—1 frttal. Kis Árpád (Nagyenyed) 50 krral, mit e helyen is nyugtáznai s olvasó körünk nevében köszönetet nyilvánítani — kedves kötelességemnek ismerendem.

Hála, köszönet mindenkéért mindenkéért !!

Gvidó Béla,
pénztárnok.

VEGYES HIREK.

A m. k. pénzügyigazgatóság f. hó 1-én megkezdte működését Papp György p. ü. tanácsos vezetése alatt. — A hivatal egy része — az elnökség — a régi városházban lett elhelyezve őszig, míg a többi a Medgyes féle házban maradt. A tisztviselők, mind régi. képzett férfiak, elfoglalták helyeiket. Szívélyesen üdvözöljük mindnyájukat.

Az új zonatarifa első napjaiban rendkívüli forgalomba hozta az utazók seregét. Másod pl. nem nagy város, mégis az első napon 92; a másodikban 76 utas váltott jegyet. — s így a személyi forgalom majdnem háromszoros volt e csendes napokban. A forgalomra pontos felügyelet van. A perronra is csak 10 kros jeggyel lehet

hajusz. . . mind megannyi ok arra, hogy zsarnokaim ellen szívem fellázadjon! . . .

Gondolj — oh! gondolj reám, a te rablánczon szenvedő barátnődre, mikor jó mamáddal és avval a hercezig Báthory Gyuriczával a dombhegyi fenyvesek árnyas utain bolyongasz, mikor az a bohó Gyuricza fülöp pirolva kezeit csókolgatja és menyreföldre esküdjözik, hogy azoknál puhább kaesői még Vénuszuk sem voltak! . . .

Mond csak édesem! Gyuricza még most is úgy bolondul a szegfü után? No-de mit is kérde én csacska leány! Hisz ez természetes! mert a szegfü tudvalevőleg a te legkedvesebb virágod! . . .

Oh! be irigylem sorsodat! és mennyire epedek egy kis id e g-i n g e r l ó kaland után, melyben az én daliás Oszkárom lenne az én Romeóm! . . .

Még nem tudom, hogy és miként, de hogy ki fogom játszani az én zsarnokaimat, arra eszköszöm! . . .

Csókol ezerszer a te vérig sebzett Fruzinád.

Kedves Ilonkám! Ide s tova egy éve lesz, hogy nem adtam hírt magamról. Azóta már — hízolgek magamnak — kész gazdasszony lettem!

Igért látogatásodat alig várom, hogy beváltsd, mert csak akkor győzhetlek meg igazán előhíradásomról! . . . Félév óta a háztartás vezetésében én is tevékeny részt veszek — t. i. minden második héten enyém a háztartás gondja, mely időt jó Anyám olvasás, ismerősök látogatása és pihenésre használja fel. — Édes Atyám is nagyon meg van elégedve előhíradásommal és azt többször hízolgó szavakban is tudtomra adta. Istenem! milyen végtelen boldognak érzem magam, hogy már az én jó szüleimnek

(Folyt. köv.)

M a r i s k á d.

menni: mi több jöved anyyi pó fejé felett séges. — dök: I—1 kgr. 50 k 1—50 kg meteren t kgr. 4 frt. gyászért T vagy Brass külön kell

alatt megt s a Hunya órára terje a vendégl 1856 frba elrendelte. nyos ár ki gények pé élelmesven azóta aligh

Folyó hó — mint s megbízott növendék. oszt. a sz mind a há a kádárság szeme is ó s látván a miniszteri midőn a h begbizóján felelne me öt növendé tetett. Meg gyermekeit M ó r á g y kik mindn áldás mon tójuk s pá gatón s ki

— A tagjai folyó meghivatna gyűlési ké kath. lelét — Usz metorsági hogy a me melyekbe r melyet att kozva tová vásárló pia az árut ma ságáról sze egy három bazárokat a összes ne császár n széles s 4 kezésökre

— A város adóh figyelmezte dékessé vá kinestári t fizessék be beszédetn.

— A György Mángózius Székely Al Bartók Gy Szaláucy József, M bernstein C Bálintné 30 Margit 25— Sándorné, Enyedi Sár Csűrös Fer frt 85 kr. ivén adako frt. Török B e r t a l Ósszesen 2

— F gyűjtök, k és szerelem együtt, még küldjék, h ne szenved

szükséges
dapestre a
fontosabban
ig terjedő
10 frtig 15
apon belül

gtoni elbo-
betétekrát

agys vala-
többi ma-
zert bőven
rt az ál-
foglalhatók
et bármily
en szükség
penzintez-

gy ellopják,
atalnak ezt
jelszavát
könyveske
adja, azon
edik, hogy
semmisséti

karékpénz-
re nagyobb
ús hó vé-
58 krnyi
e az érték-
7.468.880
g a posta-
frt 68 kr.
intézmény
aitóknak,
ni a taka-

jul. hó.
us 14-én
nyilvános
hasábjain

személy
kr, d) a
n 42 frt
zélunk elő-
jövedelem

Sámuel
r Ferencz
yk Endre,
Kovács Pál
re). Rác
en 50—50
e) 20—20
(Ludas)

ett sorol-
r szemé-
bizditólag
siky Elek,
Kovács
—1 frttal.
bitásához
szes ren-
z Albert
zhelyiség

s, hogy a
Belméhez
(Bánye),
s Árpád
i s olvasó
es köte-

Béla,
rnok.

én meg-
tanácsos
ség — a
többi a
nd régi
vözöljük

ndkivüli
em nagy
76 utas
nem há-
pontos
el lehet

menni, minek árát bátran le lehet 5 krra szállítani, még több jövedelem lenne belőle. — Miután a kocsi csak annyi podgyászt lehet tenni, amennyi az illető személy feje felett elfér, a nagy Kufferek becipelése nem lehetséges. — E helyett darabonként következő díjak fizetendők: I—III. vonalszakaszig 1—50 kgrtól 25 kr. 51—100 kgr. 50 kr, 100 kgrtól 1 frt. IV—VI. vonalszakaszig 1—50 kgr. 50 kr. 51—100 kgr. 1 frt. 100 kgr. 100 kgr. 1 frt. Tehát pl. Enyedről egy darab 48 kgr. nehéz podgyászt Tóvisig 25 krt, Kolozsvárig 50 krt, Budapestig, vagy Brassóig 1 frt. fizetendő. Minden darab podgyászt külön kell fizetni.

— **Albrecht főherceg** gyulafehérvári időzése alatt megtekintette a székes egyházat is. Izabella királyné s a Hunyadyak síremlékeivel. — Ott időzése mintegy 24 órára terjedt s ez alatt 25 személyre két ebédet adott. a vendéglőben. Ez a két ebéd, szállása és kiszolgálása 1856 frtba került. — mire a különben bőkezű főherceg elrendelte, hogy a nagy krétásu vendéglősnek a máltányos ár kifizetessék. — a megmaradó pénz pedig a szegények pénztárába jusson. — Azóta a tisztikar kerüli az élelmesvendéglős termet s egy másikat vett pártolásába, ki azóta aligha irigylit kollektívától, hogy főherceg vendége volt.

— **A nagyenyedi vizelező-képezde vizsgálja.** Folyó hó 1-én tartatott meg a növendékek évi vizsgálja, — mint szakközeg **Engelbrecht** Károly miniszteri megbízott jelenlétében. Vizsgázott a három osztályból 18 növendék. Dél előtt az I. oszt. gyümölcsészetből, — II. oszt. a szőlőszetből, — III. oszt. a borászatból. Délután mind a három oszt. a pincészetből, — a II. és III. oszt. a kádárságból. Betelt az embernek szíve, lelke s még szeme is örömmel, hallván a növendékek pontos feleletét s látván az intézetben uralgó szép rendet. Bizonyára a miniszteri biztos ur az igazság határai között fog járni, midőn a hallottak s látottakról dícsérettel nyilatkozand begbizójának. Bárcsak államunk minden intézete így felelne meg ezéjének. Az intézetben ez időszerint végzett öt növendék s mindannyia tisztességes állomásra helyeztetett. Megható volt látni miként bocsátotta, mint jó apa gyermekeit, ezen növendékeit az intézet igazgatója tek. **Mórágyi István** ur az élet útjára intve és áldva: kik mindnyájan könnyes szemmel rebegtek köszönetet s áldás mondás közt vettek bucsút szerelve tisztelt igazgatójuk s pályatársaiktól. Maradon istennek áldása az igazgatón s kísérvé az élet útjára a növendékeket.

— **A nagyenyedi r. kath. egyházközség** összes tagjai folyó hó 6-án esti 6 órára közgyűlésre tisztelettel meghívatnak. Tárty: egy egyházi és két világi statusgyűlési képviselő megválasztása. **Delelődon** rom. kath. lelkész.

— **Uszó kiállítás.** Hatalmas pénzerővel rendelkező németországi nagykereskedők azon tapasztalatra támaszkodva, hogy a mostani kiállítások, daczára az óriási költségeknek, melyekbe rendezésük kerül, nem hozzák meg azon hasznot, melyet attól. gazdák, iparosok és kereskedők várnak, hivatkozva továbbá azon tapasztalatra, hogy idegen földön új vásárló piacokat hódítani csak az által lehet, ha az illetők az árut magát látják s annak czélszerűségéről s jutányosságáról személyesen meggyőződhetnek: elhatározták, hogy egy három emeletes óriás hajót építenek, azon német áru-bazárokat rendeznek be s a hajóval 2 évenként a világ összes nevezetesebb kikötőit bejárják. A hajó „Vilmos császár” nevet fogja viselni, 170 méter hosszú, 42 méter széles s 45 méter magas lesz s kájuatoknak is rendelkezésre állana. Nagy nemzethez méltó vállalkozás!

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Nagyenyed város adóhivatala egy általa kibocsátott hirdetőnyelben figyelmezteti az adózó közönséget arra, hogy a már esedékessé vált III-ik évnegyedi adó, illeték, haddij és egyéb kincstári tartozásaitak folyó hó 15 ig annyival is inkább fizessék be, — mivel azontul az végrehajtás útján fog beszédetni.

— **Az EMKE Lobogó javára** a Dr. **Bartók György** né ő nagysága ivén következők adakoztak: özv. Mángózius Frigyesné, Kerekes Mihályné, Iván Valeria, Székely Albertné, Miksa Zsuzsika, Adler Sándorné. dr. Bartók Györgyné, Aczél Béláné 1—1 frt. Kónya Albertné, Szaláucz Lajosné, Korbuly Bálintné, Vilk Edéné, Henzeli Józsefné, Müller Mihályné, özv. Benedek Sándorné, Silberstein Czecci 50—50 kr. Széki Ilonka 40 kr. Rákosi Bálintné 30 kr. Medgyes Bálintné, Bartók Rózika, Bartók Margit 25—25 kr. Özv. O. Veress Gáborné, idősb Nagy Sándorné, Mezei Károlyné, özv. Korodi Sámuelné, özv. Enyedi Sándorné, Labócz Linka és Kata 20—20 kr. Csűrös Ferencz, Molnár Gyuláné 10—10 kr. Összesen 14 frt 85 kr. — **A Szilágyi Farkas** né ő nagysága ivén adakoztak: Szilágyi Farkas, Szilágyi Farkasné 1—1 frt. Török János 50 kr. Összesen 2 frt 50 kr. **A Török Bertalan** né ő ngsa ivén: Török Bertalan 2 frtot. Összesen 2 frt. — **Böjthe** pénztárnok.

— **Főkérretnek** mindazon t. ez. előfizetők és gyűjtők, kik **Borsai Sámuel**: „Dal, virág és szerelem” keringőjére az ivet az előfizetési összeggel együtt, még nem küldték be, azt a z o n n a l beküldjék, hogy a mű legközelebbi megjelenése akadályt ne szenvedjen.

CSARNOK.

Tibád Antal.

Ritka dolog a mai obstrukciós politikai életben, hogy Tisza Kálmánnak valamelyik „előkelő fogása” olyan általános rokonszenvvel találkozók, mint **Tibád Antal** nak belügyminiszteri államtitkárrá való kinevezése. Pedig hát ez a fogás a szőszármaztatás magasabb jelentőségében nem is olyan nagyon előkelő fogás. Tibád Antal csak székely nemes ember: olyan közönséges eredettel, a milyen akárhány van a szikulusok között, s hogy ez a férfi helyet nyer most a kormányzat vezetésében, az csak azt bizonyítja, hogy a szabadelvű kormány még a kabinet „rekonstruálásában” is valódi szabadelvű.

Tibád Antaltól érdekes adatokat jegyez fel egyik életrajzírója. Reprodukáljuk az adatokat a következőkben: Tibád Udvarhely megyében, Kadicsfalván, 1843-ban született, a hol atyja igen jó módú, primipilus eredetű, az egész székben általános tekintélynek örvendő ember volt, ki a mint a többi nemes szabad székelyek részint szerzemény, részint öröklés útján birta és gondozta birtokait. E tekintetben ugyanazon módon és ugyanazon eszközzel művelte és gondozta birtokát az öreg Tibád, mint a hogyan gondozta annak idejében a magáét Ugron Lázár vagy Török Gáspár és vett egyuttal részt a közügyek intézésében.

Ez a tény. Az öreg Tibádnak volt akkora birtoka, mint a legtöbb ugynevezett primornak a megyében; egyik előde pedig: Tibád Ferencz, a múlt század végén Udvarhelyszék generális notáriusa volt. Mert a székely földön ezeltűt nagybirtokos-osztály, olyan, mely önmagát a többiekkel szemben nevelésére, vagy közbizalmiságra nézve arisztokrata gyanánt gerálhatta volna, nem volt és tényleg ma sincs.

Tibád a gimnáziumot Sz. Udvarhelyt végezte, a hol tanulóársai között mindig az első volt a kiegyezés előtt néhány évvel történt ez. akkor, midőn az elnyomatás tudata nagyon is ében tartotta a székelyekben az alkotmányos érzetet és a mikor, a ki csak tehette, minden áron tanította a fiát. Így nyertek aztán, ugyanazon érzület nyomása és ugyanazon vagyoni viszonyok regulája mellett a: Sebesi, Ugron, Török, Ferenczi, Tamás Kénosi és Szentkirályi stb. fiuk Tibáddal egyetemben ugyanazon nevelést. Csak hogy míg ezek közül és ezek mellett némelyek vidéki akademián, vagy félbe szerbe végeztek tanulmányaikat, addig Tibádot a budapesti egyetemen taníttatta atyja, a mi az ő tehető módja mellett az akkori viszonyok között eléggé illusztrálja azt a körültekintő gondolkodásmódot is, a melylyel az öreg fia nevelését és jóvendőjét mérlegelte.

Hogy ezen nemzedékből a gyakorlati működés terén a legtöbbre eddig Tibád Antal és dr. Török Albert vitték (a jelenlegi alispán, kiról azt mondják Udvarhelyt, hogy rendkívüli munkaeurénél fogva képes volna egymaga egy egész vármegyét adminisztrálni, ez a körülmény a szere: cse mellett, mely különben a talentumnak mindig szokott mezőt adni, főképp annak tulajdonítandó, hogy ezek alaposabb és behatóbb szakismereteket szereztek magoknak, mint a többiek és velők született adományaitak ekként a megszerzett pótolva, tehetségeiket a közügy javára a többieknél jobban tudták értékesíteni.

Alig hogy Tibád az egyetemről hazakerült, ügyvéd-bojtárnak állott s rá nem sokára 1867-ben alügyész, azután széki főjegyző lett. Mikor pedig Ugron Lázár követté választatott, helyébe 1870-ben Tibádot választották collegialis (kerületi) alkirálybírónak. Semmi sem bizonyítja Tibád kiváló képességét jobban, mint az akkori pezsgő szellemű megyei élet közepette, az ő gyors emelkedése.

1872-ben kinevezetett kir. törvényszéki bírónak, de ő ezt, mint a Deák-párt alkirálybíró-jelöltje, nem fogadta el s csakugyan 1872-ben nagy szótöbbséggel választották meg alkirálybírónak. Gyors emelkedése miatt kancsal szemekkel nézték őt az öregek és befolyásosabbak és Ugron Lázárt nem egyszer bosszantották azzal az akkor is ismeretes és találó bon-motval: „Bizony az nagy kár is, nagy csapás is, bátyám! A nap, a helyett, hogy Szombalfalván jöjjön fel és Kadicsfalván menne le: Kadicsfalván jó fel és Szombalfalván nyugszik le!”

Az akkori nagyszámu és jelentékeny erejű ellenzék nem egyszer intezett rohamos támadást a főispán, de ki-vált az alkirálybíró ellen, de ezek mindannyiszor diadal-lal álltak ki a rohamot, mert hát az ellenzék, nagy számánál fogva — a mint a csiki székely mondja, ám-bátor jobban győzte botval, azonban Tibádék inkább győzték észvel. Nem egyszer igyekeztek neki „kaszát vetni”, de hát a kaszában rendszeren azok botlottak meg, a kik azt kivetették.

Egyszer Ugron Gábor, a többek között, heves riadót fujt az árpaépének kezelésé miatt. A többiek erősen kontráztak mellette. Ekkor Tibád egy stande-pede meg-ejtendő vizsgálatot kért maga ellen, a támadó elnökléte alatt. Az eredmény az lett, hogy az indíványt tevő hosszú orral fejezte ki sajnálkozását a történet felett.

Mint alkirálybíró, az 1870-ik évi 42. és az 1871. év 17. törvénycikk életbeléptetésekor a megyei és közösi

adminisztrációt Tibád szervezte. Ő dolgozta ki a szolgál-lati szabályzatot is. A megyében ez az ő maradandó érdeme. Kiváló szervező talentumnak bizonyult ő akkor volt tisztviselő társai szemében, ma is ez a vonása az ő leg-erősebb oldala.

Erélyes, igazságos és humanus intézkedései által a megyében már ekkor nagy volt az ő népszerűsége. E pontra nézve mindenki nem előtte, hanem mögötte állt. Így történt aztán, hogy 1875-ben Tibádot választotta orsz. képviselővé Udvarhely megye felső kerülete, a melyet azóta, tizennégy esztendőn keresztül, mind maig ő képvisel.

Az országházban a közigazgatási bizottságnak állandó tagja volt és immár régtől fogva egyik jegyzője a háznak. Számos közigazgatási kérdésben volt megbizva az előadó tiszttel és felszólalásai a tisztelt házban e tárgyra nézve mindig döntő súlylyal bírtak. Grünwald Béla mellett, a ki inkább elméleti ember, a közigazgatási szakban őt tartják az ország egyik első kapacitásának. Az adminis-tráció terén széles látókörű szakférfi, a nélkül, hogy doctinaire vagy iskolási volna gyakorlati és mély alapos-sága, mert részletismerete igen nagy. A közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslatot ő szerkesztette s e tekintetben már eddig is a kormány hivatalos munka-társa volt.

Budapesten az igazi székelyt olyannak képzelik, a milyen természetére nézve az új államtitkár. Az egyszerű, igénytelen külső alatt: őszinte, nyílt kedély, mély judicium és ötletekben gazdag élelműség. Szolgálatkész, jóakaró szív, a melyben nincs helye alacsony érzelmeknek és oly sajtáságos szövési szellem, a mely, ha okos és elmés gondolatot nem tud mondani, inkább néma, hallgatag, a nélkül, hogy szóvalan lenne.

Ebben kétségkívül nagy bók rejlik a góbékra nézve, a hogyan képviselőársai őt is néha-néha megszólítják. A parlament minden pártja egyformán kedveli őt egyes-es ösztönöségeért, az ellenzék épen úgy mint a szabadelvű párt.

Élzei néha szájról-szájra röpködnek a házban, a nélkül, hogy valaha sérteneék. Az a társaság pedig, mely a Szikszayban (minden árnyalatu képviselőkből, írókból és művészekből állva) összegyűlni szokott s a melynek Tibád a lelke: az a társaság Budapesten a leg-szellemesebb társaságok egyike.

Valóban Tibád sok szép adománnyal van megáldva. Benne semmi sincs a stréberből, jóllehet önmagát teremtő, ő kulissza-politikát soha sem üzött és állását sem meg-gazdagodásra, sem mások zaklatására sohasem használta. Tökéletes ellentéte azon hivatal-, ezim-, vagyon-, népszé-rűség- és sajhős-politikusoknak, a kik manapság egyebet cselekesznek. Még csak hatalomra se vágyó; Tibád állását nem kereste, őt arra meg kellett nyerni. Nyilvános mű-ködése alatt személyekkel sohasem bíbelődött; átlható itéleténél fogva előtte mindig a tény a fő; a támadás nem kenyere, ellenben a védelem dolgában igen erős. Objectiv szónok, egész odaig, a hol vagy a puskát le kell tenned, vagy önmagadat meg kell adnod.

És most, midőn az új belügyminiszter aegise alatt egy nagyszabásu reform, a közigazgatási reform előestéjén állunk, az eddiginél még nagyobb bizalommal tekinthetünk a történetdők elé, tudva, hogy egy olyan jellemű és értelmű belügyminiszteri államtitkárt bír a miniszter és az ország, a milyen Tibád Antal.

(„Sz. Nemzet.”)

Bukarest.

(Folytatás és vége).

Most ismertessem röviden Bukarest látivalait:

A királyi palota, mely ugyan egy cseppet se fel-tűnő, — nagy, de minden különös dísznélküli épület, széles előtérrel. Egy idegen, ki először látja és az őrtálló katonákat és a palota egyik pontján a török ágyút is meglátja, az egy percig sem habozza, hogy ezen épüle-tet kaszányának ne tartsa. Senki sem hinné el, hogy ezen épület szolgálja egy 5 milliónyi nép királyának lakásául. Épült 1815-ben, mint privát lakás, később állam tulajdona lévén, mint palota rendeztetett be. 1866-ban némi átalakítást és némi szépítést végeztek rajta. 1883- és 1885-ben szintén történtek hozzá építések

Az akadémia és a Senatus palotája egyetlen épület Bukarestben, a mely egy idegenre feltűnő benyomást tesz. A nagy épület egyszerű ugyan, de szép görög stylyben épült középrészre szépen imponál. Az egyetemen 4 szak van felállítva: ügyvédi, orvosi, bölcsészeti s irodalmi, és természettudományi. Az utóbbinak vegyi és természettani laboratoriumai igen szépen vannak rendezve.

Szép könyvtára van, a mely 30000 művet tartalmaz és a melyek között sok értékes régi kézirat van.

A román nemzeti muzeum az egyetemi palotában van és melynek minden osztálya elég bő anyagu ugyan, de legelhangyagoltabban kezelik. A term.-rajzi gyűjtemény 3 szük termet foglal el. Sok szép nevezetességgel bír, de általán véve hanyag kezelés alatt áll. Sok állat van rosszul praeparálva. A szép és gazdag borszeszkészít-mények gyűjteményére épen semmi gond sem fordítatik. Sok tárgy áll megpenészedve. A történelmi és régészeti muzeumok szintén igen gazdag anyagra, de minden ért-elmel rend nélkül összehalmazva. A régészeti muzeum leghíresebb tárgyát az értékes petrossai kincslet képezi,

a mely arany, edény és dísz tárgyakból áll. (Állítólagosan Boo körül való) tovább egy mumia. — A káptár és szép művészeti muzeum 2 termet foglal el. Ez elég jól rendezett kis gyűjtemény sok nagyrészt képet foglal magában stb.

Erdekes látvány tovább az 1852-ben épült román nemzeti színház. Kívül igen egyszerű, de belül igen jól rendezett és 1000 nézőt fogadhat be. Van 26 első, 24 második és 26 harmadrangu páholya. Ezenkívül 226 különféle és 350 karzati ülőhelye stb. — Színpadát kitűnőnek tartják. Ragyogó villanyfényvel van kivilágítva.

Továbbá, mint első rangú színházi helyiségek a „Saala Eforia” és a Colloadeul Oppler szerepelnek.

Szobrok: A Boulevard de l'Academia és az egyetemi palotával szemben 3 szobor van. Középen Mihály vitéz lovagló érekszobrára, mellette két, 1877-ben a töröktől elfoglalt ágyu van. Jobbra tőle van George Lázár életnagyságu márványszobrára és balra szintén egy szobor, a J. Heliade Radulesen-é. A Colta kórház előterén van Mich. Cantacuzis szobrára márványból.

Sétaterei. A városban szép sétatero van. Egy szép nagyterjedelmű, jól rendezett kert, közepén szökőkútossal. A sétater nyáron tisztán és szépen kezelik. E sétater neve „Gradina Cinnegru”. Ezenkívül van még 3 kisebb sétater is n. m. a „Gradina Episcopie” és „George” téren egy, közepén egy 1844-ben épült templommal, továbbá Gradina Ieona.

A város végén a Calea Victoria kezdetén van egy nagyterjedelmű, parkos műterdó, a „Chaussée-Kisseleff”, a mely nyáron mindig tömve közönséggel. Továbbá meg nyári időtöltésül szolgál a kis erdő „Bauissie”, a Chausee végén és még a „Cotroceni”, a melyen ő felségének, a román királynak nyári kastélya van.

Még mint kis ligetek felemlítendők a Fereszeu, Colentina és a Filári.

Végre legyen szabad még Bukarest climájáról egy pár szóval megemlékezni. E város éghajlata a lehető legnyersebbek közé tartozik. Nyara rendkívül forró, forró, hozzájárulván a gyakori zivatar meg a felhővadások. Tele gyakran hosszú és hideg. A Fekete tenger felől, északi, erősen hideg szél gyakori vendége a városnak, a mely nem egyszer hoz zivataros, nagy hófúvásokat. — Daczára annak, hogy Bukarest meglehetősen délen fekszik, mégis minden házat kettős ablakkal és nagy kementézzel látnak el.

Fenichel Sámuel.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN,
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS.

NYILTTÉR*)

Figyelmeztetés a cukorrépa-termelő közönséghez

Több helyen tapasztaltattott, hogy a cukorrépa-ültetvények leveleiktől szándékosan megfosztatnak, állati eledel nyerése céljából. Minthogy ezen káros eljárás a cukorrépa-ültetvényeket a fejlődésben gátolja s a mellett a cukortartalmat nagy mértékben csökkenti: a gazda-közönségnek saját érdekében ajánlatik, hogy a fennemlített eljárástól annyival is inkább óvakodják, mivel a meglevelézett ültetvények hozama a szerződés értelmében nem lesz elfogadható.

Az erd. répacukor-ipar részvénny-társaság.

*) Az e rovat alatt közlöttékert nem vállal felelősséget a Szerk.

3728-1889
tkvi.

Hirdetmény.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közzétetik, miszerint a marosludas—besztercei helyi érdekű vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről, elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszíneire a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Marosgeze községre nézve 1889. évi augusztus hó 5-ik reggel 8 óra a marosludasi állomáson.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszték, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek s elmaradásuk a hitelesítést nem gátolja.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a marosludas—besztercei helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely czim alatt igényt tartanak: ezeket 1889. évi szeptember hó 15-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentés, minthogy a később jelentkezők észrevételeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak, és azon mennyiségben fog kiutaltatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekeblezett vagy felülkeblezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni. Az összeírás térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekintheők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagyenyed, 1889. június 29.

Csegezi,
kir. aljbíró.

3-3

Szolid kerestet!!

Allandó tartózkodásu egyéneket keresünk, kik hajlandok képviselőiségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket — részletfizetés mellett — elárusítani. Magas jutalék biztosítva.

Ajánlatok intézendők:

May, Elfer és Adler,
bank- és váltó üzlet, Budapesten.

3-3

Hirdetmény.

FARKASTELKE községében, Balázsfalvához 11 kilométer távolságra

45 hold birtok

szabad kézből előnyös feltételek mellett „eladó” vagy „Haszonbérbe kiadó,” mely áll egy terjedelmes belsőséggel, rajta lakóház 3 szobával

Hirdetés.

Alóírt közhírré teszi, hogy a néhai **KÓSA REZNEK ISTVÁN** és neje hagyatékához tartozó magyarutcai 64. számú emeletes ház a hozzátartozó melléképületekkel és kerttel **f. évi szeptember hó 29-én kezdve** másfélévre azaz

1891. Szentgyörgynapiáig

folyó évi augusztus hó 15-én

alóírtnak várszegutezai lakásán, nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Bérleti feltételek alóírtnál meg tudhatók

Nagyenyed, 1889. aug. 3.

Dr. Magyar Károly,
zárgondnok.

konyha és kamara, gazdasági épületek, nagy, gyümölcsös nemes foju gyümölcsfákkal, egy hold szőlő, jó kut bővívő vízzel, ezen kívül szántó, és kaszáló földekkel, ehez egy 4 ló erejű CSEPLŐGÉP.

A megvétel vagy haszonbérbe vétel végett értekezhetri Farkastelkén a m:k: postahivatalban.

Magyar gőzcseplőkészletek.

Előállítja, pontosan és olcsón szállítja az

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat elzölt.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

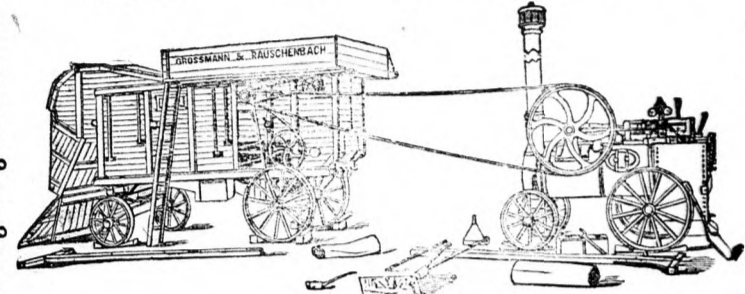
Gyar: Külső vaczi-út 7. BUDAPEST az osztr.-magy. Államvasp. indóházának megérk. kapujától 10 percnyi távolságra.

Különlegesség:

szab. szeges rendszerű gőzcseplőgépek

legújabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

Tejles jótállás.

Legújabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

3/2, 4 és (új) 6 lóerejű mozgonyokhoz és mozgonyokkal

Szénfűtésnél kell 200-250 300-350 ko. szén (fa aránylag) 14 óra a.

Szalmafűtésnél kell 5-7 5-7 kéve szalma 100 kicsépett kévévél

Cséplési képesség 5-7000 7-10000 közepnagyságu kéve 14 óra alatt

a magoknak legelőkélesebb kicséplése, hi únó ti zútása és osztályozása mellett.

Verőléczes gőzcseplőgépek vaskerettel

6, 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűtési mozgonyokhoz s mozgonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat elzölt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.

Mindenütt elismert legkitűnőbb szer minden rovar ellen

csak eredeti üvegekben

kaphato a valódi

J. ZACHERLIN,

a krajezáronként kimért el nem fogadható, mivel nem valódi.

Csak az itt lerajzolt üvegekben kapható a valódi „Zacherlin por”, — minden más csak utánzott.

ZACHERL J. BÉCSBEN.

Raktárak:

Nagyenyeden: Winkler János urnál,

„ Cirner J. József „

„ Bisztritsány Lajos „

Balázsfalván: Sinberger Salamon „

„ Hieszkowits Leop. „

Gy.-Fehérvárt Mihelyes Zsigm. urnál,

„ Jakabfy Albert „

„ Fröhlich Gyula „

Tövisen: Stafkovits Jácint „

Becsomagolt üveg.

Kibontott üveg.